

EU4Dual : Az Európai Duális Tanulmányok

Egyeteme

Szakpolitikai fehér könyv

2025

**"Célunk, hogy a világ legnagyobb duális oktatási szövetségét
építsük ki."**

EU4Dual szakpolitikai fehér könyv

2025-ös kiadás

A duális és munkaalapú tanulás jövőjének építése:

A stakeholderek meglátásai és javaslatai

#DualEducation #Mobility #Research #Business #Universities #Governments
#TerritorialDevelopment #Employability #WorkBasedLearning

Összefoglaló

Az EU4Dual projekt célja, hogy az egyetemek és a duális képzésben érdekelt felek legnagyobb szövetségévé váljon, amely elkötelezett a duális és munkaalapú tanulás (workbased learning, WBL) népszerűsítése és támogatása iránt.

Ez a tanulmány bemutatja az iparági képviselőket, az állami szféra képviselőit, a hallgatókat, valamint egyéb érdekelt feleket és tanácsadó testületek visszajelzéseit, és javaslatokat fogalmaz meg ennek az oktatási megközelítésnek az Európa-szerte történő előmozdítására.

A kapott visszajelzések rávilágítanak a tudományos élet és az ipar összehangolásának szükségességére, a rugalmas és adaptív tanulási modellek fontosságára, valamint a kormány és az ipar szerepére.

Ez a dokumentum bemutatja a célok elérésének rövid távú lépéseit és hosszú távú jövőképét.

1. Bevezetés

Az EU4Dual kezdeményezi az oktatási eredmények és a munkaerő-piaci igények összehangolását a duális és munkaalapú tanulás révén. Az akadémiai tanulás és a munkatapasztalat integrálásával a projekt célja a diplomások foglalkoztathatóságának javítása és a különböző iparágakban tapasztalható szakemberhiány kezelése.

2. Háttér

A duális és munkaalapú tanulás (WBL) ötvözi az elméleti oktatást a munkakörnyezetben szerzett gyakorlati tapasztalattal. Ez a megközelítés előnyös a hallgatók, az oktatási intézmények és a munkaadók számára azáltal, hogy valós tapasztalatokat nyújt, elősegíti az ipar és a tudományos élet együttműködését, és az információáramlásnak köszönhetően biztosítja, hogy a tantervek igazodjanak a jelenlegi és jövőbeli munkaerő-piaci igényekhez.

Miért

Az EU4Dual kezdeményezését az a szükségszerűség vezérli, hogy áthidaljuk az akadémiai tanulás és a valós szakmai tapasztalatok közötti szakadékot. Ez az integráció kulcsfontosságú a foglalkoztathatóság javítása és a különböző iparágakban tapasztalható szakemberhiány kezelése szempontjából.

Hogyan

Az egyetemek, az ipari szereplők és a kormányok közötti együttműködés, valamint a mobilitás, az innováció és a vállalkozói szellem előmozdításával.

Mit

Küldetésünk egy fenntartható és innovatív duális oktatási rendszer létrehozása, amely összehangolja az oktatási eredményeket a munkaerő-piaci igényekkel, ezáltal felkészítve a jól képzett és alkalmazkodni képes munkaerőt a jövőre.

Küldetésünk

Küldetésünk, hogy a hallgatók, a tudományos szakemberek és a vállalati szereplők közötti szoros együttműködést magában foglaló transznacionális, duális képzési modellt felhasználva segítsük Európát a főbb társadalmi kihívások kezelésében. Az éghajlatváltozás, dekarbonizáció, a digitalizáció stb. alapvetően alakítják át a társadalmat és az ipart, és új munkakörnyezetet, új szakmákat hoznak létre. Intézményeink egyedisége és együttműködésük nagyon fontos szerepet fog játszani e kihívások kezelésében.

Víziónk az, hogy a duális oktatás referencia intézményévé váljunk. Létrehozzuk a világ legnagyobb integrált duális oktatási intézményét – egy több campusból álló, multidiszciplináris intézményt, amely elkötelezett a tudományos élet, az ipar és a régiók szoros integrációja iránt. Szakértelmünket arra kívánjuk felhasználni, hogy segítsünk megoldani az ipar globális kihívásait. A duális képzés segítségével Európát zölddebbé, méltányosabbá és gazdaságilag sikeresebbé kívánjuk tenni.

Irányelveink

- A duális felsőoktatás (Dual Higher Education, DHE) egy jó gyakorlat, amelyet meg kell osztani és fejleszteni kell: egyetemünk minden tevékenységében meg kell mutatnunk a duális képzés értékeit, és magában kell foglalnia a hallgatók, a tudományos élet és az ipar, valamint a társadalom közötti együttműködést. Egyfajta laboratóriumként kívánunk szolgálni, ahol a duális képzéssel kapcsolatos új ötleteket inkubálhatjuk, valamint jó gyakorlat kívánunk lenni arra vonatkozóan, hogy ez az oktatási modell hogyan mozgíthatja elő a társadalmak fejlődését.
- Növelni kívánjuk a duális képzés arányát és javítani minőségét egész Európában. Ezt úgy tesszük, hogy növeljük a duális képzési programok számát és minőségét a saját egyetemünkön belül, és esetleg új tagokat veszünk fel a szövetségbe, valamint támogatjuk a teljes duális képzési szektor átfogó kutatását és fejlesztését. Ezt a minőségi és növekedési menetrendet egyénileg és az érdekelt felekkel együttműködve is támogatni fogjuk, minden tag a saját tempójában és a saját kontextusában halad előre, de mindig hozzájárul az általános célhoz.
- Közös prioritások meghatározása: küldetésalapú szervezatként prioritásainkat az érdekelt felek: a "World of Work" (WoW) és régióink igényei határozzák meg. Az EU4Dual egyetemet az egyes intézmények vezetése közösen irányítja. Míg azonban a stratégiát közösen határozzák meg, a közösség nem kényszerítheti rá akaratát egy kisebbségre. Miközben erősítjük kollektív identitásunkat, megőrizzük egyéni identitásunkat is.

A konzorcium áttekintése

- **9 egyetem**
- **40 campus**
- **74420 hallgató**
- **6691 alkalmazott**
- **17000 üzleti partner**
- **9 ország**

EU4Dual fő prioritások / küldetések / tevékenységek

1. Minőségbiztosítási keretrendszer a duális felsőoktatás számára

- Tudásmegosztás kialakítása a duális felsőoktatás (DHE) területén a felsőoktatási intézmények (HEI) és a munka világa (WoW) között, a két tanulási helyszín integrálásával (beleértve a tutorok képzését, tanácsadást, az *Observatory* megfigyelőközpontot és a tudományos folyóiratot: *ESJDHE*).

2. Duális mobilitás előmozdítása

- Nemzetközi mobilitási programok támogatása hallgatók és oktatók számára, hogy sokszínű tapasztalatot szerezhessenek.

3. A munkavállalói mobilitás erősítése

- Az akadémiai és ipari szakemberek ösztönzése csereprogramokban való részvételre a tudás- és jó gyakorlatok megosztása érdekében.

4. Közös mesterképzések létrehozása

- Duális elveket integráló közös mesterképzések kidolgozása, amelyek elősegítik az interdiszciplináris és határokon átnyúló együttműködést.

5. Ipari doktori programok kialakítása

- Ipari doktori programok indítása, melyek a nagy társadalmi kihívásokra összpontosítanak.

6. Élethosszig tartó tanulási képzések biztosítása

- Folyamatos képzési lehetőségek biztosítása a munkaerő alkalmazkodóképességének és készségfejlesztésének biztosítása érdekében.

7. Üzleti együttműködés támogatása

- A tudományos élet és az ipar közötti partnerség előmozdítása, hogy az oktatási programok a munka világának igényeihez igazodjanak.

8. Együttműködésen alapuló kutatási és innovációs projektek támogatása

- Az innovációt és a technológiai fejlődést ösztönző közös kutatási kezdeményezések előmozdítása.

9. A hallgatói vállalkozói mobilitás és az induló vállalkozások létrehozásának támogatása

- A vállalkozói szemléletmód kialakulásának előmozdítása a hallgatók körében mobilitási programok és start-up kezdeményezések támogatásával.

3. Az EU4 Dual fehérkönyv célkitűzései

E szakpolitikai fehérkönyv fő célkitűzései a következők:

1. Közös jövőkép és küldetés megalkotása az EU4Dual szövetség számára, valamint általános irányok meghatározása a következő lépésekhez, amelyeket a 9 partnernek kell megvalósítania a program hátralévő éveiben és azon túl. Ez a folyamat a „learning by doing” (cselekvés általi tanulás) és a tapasztalat-alapú megközelítés mentén valósul meg.
2. A hosszú távú vízió közös kidolgozása az EU4Dual második fázisára és a 2030 utáni időszakra. Ennek célja az első Európai Duális Egyetemi Szövetség létrehozása, amely új mobilitási lehetőségeket, bővülő duális képzési kínálatot, valamint szoros kapcsolatokat biztosít az akadémiai szféra, az ipar, a kormányzás és a hallgatók között.

3. Alulról építkező, folyamatos konzultációs folyamat működtetése az érdekelt felek (stakeholderek) csoportjaival, amely konkrét és gyakorlatias ajánlásokat eredményez. Ezek támogatják az európai politikusokat, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek kifejezetten a régiós szinten kialakított, eddig példátlan duális programok megtervezését és végrehajtását segítik elő.

4. Az stakeholderek visszajelzései

Ez a fejezet bemutatja az EU4Dual projektben részt vevő különböző érdekelt csoportok főbb meglátásait és visszajelzéseit. Ezek a hozzájárulások a máltai 1. konferencia (2024. április 9.) tanácskozásain és workshopjain, valamint a baszkföldi 2. konferencián (ESTIA, Bidart, 2025. április 1.) születtek.

4.1 Regionális Kormányzati Konzultatív Tanács (RCC)

Fő irányok és kihívások

- **Munkahelyi jólét:** kiemelt figyelmet kell fordítani a munkahelyi jóllét javítására a magasan képzett munkaerő megtartása érdekében.
- **Demográfiai és migrációs kihívások:** A duális képzés munka- és tanulási lehetőségeket kínálva kezelheti a demográfiai változásokat és segíti a bevándorlók integrálását.
- **Nemek közötti egyenlőtlenség csökkentése:** A rugalmas programok segíthetnek abban, hogy több nő vegyen részt a felsőoktatásban.
- **Nyelvi akadályok:** szükséges az angol nyelvtudás erősítése a kisebb vállalatoknál, valamint az külföldi hallgatók növekvő száma miatt több angol nyelvű kurzus indítása az egyetemeken.
- **Szakmai mentorok képzése:** a duális modellt kevésbé ismerő régiókban szükség van vállalati szakemberek képzésére, hogy képesek legyenek hatékonyan irányítani a hallgatókat.
- **A hallgatói motivációk változása:** A duális képzést már nem elsősorban anyagi okokból vagy „utolsó lehetőségként” választják, hanem egyre inkább a legjobb hallgatók is ezt az utat követik, hogy gyakorlati tapasztalatot és piacképes készségeket szerezzenek.
- **Kulturális szemléletváltás szükséges:** Nagy szükség van egy valódi "duális kultúra" kialakítására, amelyet mind a vállalatok, mind a diákok magukénak éreznek. A duális programokat nemcsak gyakorlati értékük miatt, hanem az akadémiai kiválóság modelljeként is el kell ismerni.
- **Regionális heterogenitás:** Az egységes és homogén európai modell (pl. német vagy francia) követése helyett a régióknak a nemzeti és regionális kontextushoz igazodó, erős, multilokális keretrendszerek kiépítésére kell összpontosítaniuk.

- **A duális oktatás megítélése:** A duális oktatást még mindig nem tekintik általánosan magas színvonalú akadémiai pályának– különösen egyes országok állami felsőoktatási modelljeiben. Szükséges a társadalmi presztízs és a közmegítélés javítása.
- **Vállalati ellenállás:** Egyes régiókban (pl. Stájerország, Ausztria) a vállalatok továbbra is vonakodnak a duális modellek teljes körű bevezetésétől a "vélt költségek" miatt. Ennek ellenére egyre inkább tudatosul az, hogy ezek a programok hosszú távú befektetéseket jelentenek a tehetségekbe és az innovációba.
- **Nemzetköziesítés:** egyes régiók kifejezetten szeretnék nemzetközi hallgatókat vonzani, de hiányzik a láthatóság és a megfelelő csatornák. A duális oktatás stratégiai eszköz lehet ennek kezelésére.
- **Koordinációs struktúrák szükségessége:** Az RCC tanács hangsúlyozta egy főtitkár kinevezésének fontosságát, aki strukturálja és irányítja az RCC dinamikáját.

Támogatási igények

- **Reális szemlélet a technológiáról:** Csökkentse a szakadékot az akadémiai tudás és a valós alkalmazások között azáltal, hogy üzleti szakembereket vonnak be az oktatásba.
- **Program rugalmassága:** A programok gyors adaptálása az új vállalati igényekhez duális modellek és mikrotanúsítványok révén.
- **KKV-támogatás:** A KKV-k adminisztratív terheinek csökkentése, valamint a nem kormányzati szervezetekkel (NGO) és a szociális vállalkozásokkal való együttműködés előmozdítása.
- **Állami és strukturális támogatás:** Egyes nemzeti kormányok az utóbbi időben csökkentették a duális képzésre rendelkezésre álló forrásokat (pl. Franciaország), holott szükség lenne a következetesebb pénzügyi támogatásra és elismerésre mind nemzeti, mind regionális szinten.
- **Mentorálási struktúrák:** Az "ipari mentorok" szerepének fejlesztése a vállalatokon belül, hogy támogassák a duális hallgatókat a vállalatoknál töltött idő alatt.
- **Tudásmegosztás és modell-benchmarking:** erős az igény az áttekinthető összehasonlításra a tekintetben, hogy hogyan szervezik és finanszírozzák a különböző régiókban a duális oktatást, továbbá a bevált gyakorlatok megosztására.
- **Ipari PhD programok támogatása:** Több régió érdeklődést mutatott az ipari PhD programok fejlesztése vagy megerősítése iránt, bár a végrehajtási hatáskör gyakran nemzeti szinten van (pl. a franciaországi CIFRE keretrendszer). Ezeket a programokat hozzáférhetőbbé kell tenni, különösen a KKV-k számára.
- **Mikrotanúsítványok és rugalmasság:** Az egész életen át tartó tanulás és a mikrotanúsítvány-rendszerek stratégiai prioritásokká válnak, bár a végrehajtás több régióban még mindig kialakulóban van.

Elköteleződés

- **Élethosszig tartó tanulás (LLL):** A kormányoknak olyan finanszírozási rendszereket kell létrehozniuk, mint például az egyéni tanulási számlák.
- **Elkötelezettség az együttműködés iránt:** A formális struktúrák késedelme ellenére több tag megerősítette elkötelezettségét a kapcsolatok megosztása és a közös regionális prioritások meghatározása mellett. A cél a gyakoribb találkozók és az önálló kezdeményezések előmozdítása anélkül, hogy megvárnák a központi irányítási döntéseket.
- **Intézményi innováció:** a résztvevők elismerték, hogy egy új átmeneti korszakban vagyunk, ahol új típusú vállalatok, hallgatók és intézmények jelennek meg. A duális oktatás ennek a változásnak központi eleme és fontos eszköze lehet a regionális innovációnak.
- **Stratégiai befektetés a tehetségbe:** törekedni kell arra, hogy a duális programok elérjék a kisebb vállalatokat is, amelyek jelenleg gyakran kimaradnak, pedig jelentős előnyöket biztosítana számukra ez a modell.

4.2.1 Ipari Konzultatív Tanács (ICC)

Fő irányok és kihívások

- **Szinkronizálás:** A tantervek összehangolása az iparágak igényeivel, és az egész életen át tartó tanulás (LLL) előmozdítása.
- **Készségfejlesztés:** Magas szintű készségek fejlesztése és a demográfiai változásokból fakadó készséghiány kezelése.
- **Jövőbeli trendek:** Az egyének felkészítése a bizonytalan jövőre a problémaalapú tanulással (PBL), és a széles körű személyes és szakmai fejlődés előtérbe helyezése a bizonyítványok megszerzése helyett.
- **Szinkronizálás a tudományos körökkel:** A tantervek ipari igényekhez való igazításának folytatása és az egész életen át tartó tanulás (LLL) előmozdítása. A közös mesterképzések kidolgozásának magában kell foglalnia az iparági inputot, és közvetlenül reagálnia kell a valódi ipari kihívásokra.
- **Készségfejlesztés és ágazati alkalmazkodóképesség:** A szükséges készségek gyorsabban változnak, mint az akkreditációs rendszerek. Az egyetemeknek és a vállalatoknak közösen kell kidolgozniuk az rugalmas, ágazatspecifikus válaszokat.
- **A duális képzés ismertsége:** Sok vállalat továbbra sem ismeri a duális modellt és annak előnyeit. Összehangolt erőfeszítésre van szükség a duális képzés bemutatása és értékének népszerűsítése érdekében a különböző ágazatokban és országokban.
- **A tehetségek vonzása és bevonása:** Az EU4Dual támogathatja a vállalatokat a tehetségzsükségletek korai felismerésében és a hosszú távú elköteleződés kiépítésében ipari nagykövetek és strukturális partnerségi struktúrák révén.

- **Strukturális egyenlőtlenségek Európában:** Egyes országokban (pl. Lengyelországban) még nincs valódi duális oktatás. Ez aszimmetriákat okoz a szövetségben való részvételben és az elvárásokban.
- **Új szerepkörök – ipari szakemberek oktatóként:** bizonyos országokban (pl. Portugália) a szakemberek jogilag jogosultak egyetemi oktatásra, ami stratégiai és üzleti modellezési kérdéseket vet fel.

Támogatási igények

- **Ökoszisztéma-konvergencia:** A duális oktatás támogatása minden rendszerben a tudományos élet és az ipar közötti szakadékok áthidalása érdekében.
- **Szakképzett gyakornokokhoz való hozzáférés:** A duális képzés európai keretrendszerének kidolgozása mely biztosítja a vállalatok számára szakképzett gyakornokokat.
- **Megtartási eszköz:** Az EU4Dual felhasználása arra, hogy a tanulókat a felsőoktatásban tartsák magasabb szintű végzettségek révén.
- **Mobilitás és együttműködés:** A nemzetközi együttműködés és mobilitás előmozdítása a kulturális kompetenciák és a kommunikációs készségek fejlesztése érdekében.
- **Támogatási program a KKV-k számára:** A KKV-knak személyre szabott képzési és tanácsadási programokra van szükségük az egyetemekkel való kapcsolattartáshoz, valamint a jógyakorlatok eszköztárára és nagyköveti kezdeményezésekre a duális képzés láthatóságának és megértésének javítása érdekében.
- **Az akadémiai-üzleti szakadékok áthidalása:** Jobb kommunikáció, a tananyag tartalmának összehangolása a vállalati elvárásokkal, ipari szakértők bevonása az egyetemi oktatásba.
- **Szakpolitikai és jogszabályi keretek:** Olyan jogalkotási mechanizmusok kidolgozása, amelyek támogatják az ipari szakemberek oktatói minősítését, és ösztönzőket nyújtanak az egyetemeken szakértelmet biztosító vállalatok számára.
- **Páneurópai terjeszkedési támogatás:** Az EU4Dual várhatóan segíti a vállalkozásokat abban, hogy kiterjesszék tudományos együttműködéseiket Európa-szerte, beleértve a potenciális új régiókat, például Portugáliát, Spanyolországot és Mexikót.
- **Adatok és visszacsatolás:** Az ipari partnerektől származó adatok a készséghiányokról és az elvárásokról kerüljenek beépítésre az akadémiai tartalomfejlesztésbe és a folyamatos fejlesztési folyamatokba.

Elköteleződés

- **Program-hozzájárulások:** Ipari tapasztalatok és álláspontok megosztása a program tartalmának alakításához.

- **Együttműködési kezdeményezések:** Az ipar és az egyetemek közötti szorosabb együttműködés elősegítése szakmai gyakorlatok, tanulószerveződéses gyakorlati képzések, LLL képzési lehetőségek, valamint megosztott stratégiai szakértelem vagy kezdeményezések révén.
- **Ipari klub koncepció:** Strukturált platform létrehozása a vállalatok számára, ahol célzott módon kapcsolódhatnak az EU4Dual-hoz méretük, szektoruk és érettségük alapján.
- **Történetmesélés és a jógyakorlatok megosztása:** Sikeres duális képzési jógyakorlatok bemutatása gyakorlatias, könnyen hozzáférhető formában, ami különösen a KKV-k bevonásához nyújthat segítséget.
- **Az ipar stratégiai integrációja a tudományos életben:** Az egyetemek és a vállalatok közötti kölcsönös előnyök kiaknázása közösen kidolgozott tantervek, közös kutatás és ágazatközi mentorálás révén.
- **Reziliencia és munkaerőpiaci tudatosság:** az ipari átalakulásokhoz való alkalmazkodóképesség erősítése, az emberi tényező szerepének elismerése a munkaerő-tervezésben és a duális képzés sikerében.
- **Hálózatépítés és láthatóság:** Az EU4Dual lehet a partnerségépítés, a készség-előrejelzés és az innováció előmozdításának európai kapuja.

4.2.2 Az ICC hozzájárulásai

Fő irányvonalak és kihívások

- **A technikai készségeken túl:** Az érdekelt felek hangsúlyozták, hogy a hallgatóknak többre van szükségük, mint tudományos vagy műszaki képzés. Olyan gyakorlati kompetenciákat kell fejleszteniük, mint a csapatmunka, a problémamegoldás, valamint a munkahelyi dinamika és a társadalmi-gazdasági kultúrák megértése. Ezek fontos képességek a munkaerőpiacra való integrációhoz.
- **Munkaerő és innováció összehangolása:** Az egyetemek kettős küldetése a tudásfejlesztés és a tudásmegosztás, amelynek nem csupán a friss diplomásokra kell kiterjednie, hanem a már aktív szakemberekre is.
- **Innovációs ökoszisztéma fejlesztése:** Az innovációs központok páneurópai hálózatának létrehozására vonatkozó elképzelés megerősödése, mely:
 - előmozdítja a regionális és határokon átnyúló mobilitást,
 - lehetőséget teremt különböző európai kontextusban megvalósuló gyakornoki programokra,
 - katalizátorként működik a tudásmegosztásban, az együttműködésben és az ipari szerepvállalásban.
- **Egyenlőtlenségek a KKV-k szerepvállalásában:** Számos kis- és középvállalkozás nem rendelkezik a duális oktatás bevezetéséhez szükséges pénzügyi vagy szervezeti háttérrel. Szükség van célzott támogatásra és strukturális eszközökre, amelyek elősegítik bekapcsolódásukat.
- **Fenntarthatóság a struktúrán keresztül:** A hosszú távú egyetem–vállalat együttműködés fokozatosan építhető fel: az igények feltárásától a közös

projektek kidolgozásán, az oktatói csereprogramokon át a formális partnerségekig. Ehhez elengedhetetlen egy koherens, ökoszisztéma-alapú megközelítés.

- **Az Ipari Konzultatív Tanács (ICC) szerepének tisztázása:** Néhány partner felvetette, hogy pontosabban meghatározandó az ICC hozzáadott értéke a duális oktatáshoz – különösen az európai szintű koordináció területén.

Támogatási igények

- **Gyakorlati eszköztárak és kézikönyvek:** Ki kell dolgozni egy általános útmutatót a KKV-k számára, amely tartalmazza a duális hallgatók fogadásának jógyakorlatait, a szervezeti integrációs stratégiákat, valamint a HR és az akadémiai mentorok számára készült támogató anyagokat.
- **Tehetségvonzás és HR-együttműködés:** Az egyetemeknek proaktív szerepet kell vállalniuk tehetségvonzó kampányokban, valamint a vállalati HR-stratégiák formálásában. Ez magában foglalja az átképzés és a továbbképzés lehetővé tételét célzott programokon keresztül.
- **Erőforrás-platformok és tudásmegosztás:** Szükség van egy központi tudásbázisra vagy „készség-adatbázisra”, amely összegyűjti az erőforrásokat, projektmodelleket és bevált gyakorlatokat.
- **Rugalmas tanulási formák a vállalatok számára:** Az olyan programok, mint a mikrotanúsítványok, az oktatócserék és a moduláris képzési formák fejlesztése szükséges, hogy igazodjanak az iparági igényekhez és határidőkhöz.
- **Harmonizáció:** Az EU4Dual szövetségben belül egységes, átlátható szabályokra van szükség a vállalati részvételhez, amelyeket egy értékmátrix egészít ki, világosan bemutatva a vállalatok számára elérhető előnyöket.

Elköteleződés

- **Innovációs kihívás modell:** A 24 órás Innovációs Kihívás – ahol a vállalatok valós problémákat adnak a hallgatóknak csoportos megoldásra – kiemelt sikertörténetként került bemutatásra. Ez a forma erősíti a tapasztalati tanulást és elmélyíti az ipar–akadémia kapcsolatokat.
- **Közös tanácsai kezdeményezések:** A BOC és az ICC közötti koordináció (pl. közös ülések, összevont szekciók) biztosítja az egységes üzenetet és cselekvést az vállalati és intézményi szereplők között.
- **Hosszú távú tanácsadói struktúrák:** A BOC egy dedikált oktatói tanácsadó csoport létrehozását és az EU4Dual összes üzleti célú termékét bemutató egyoldalas kiadvány megjelentetését tervezi.
- **Együttműködés projektekben:** Az intézkedések közé tartozik az ESTIA másodéves hallgatói projektjeinek megnyitása a konzorciumi partnerek és külső érdekelt felek számára.
- **Stratégiai feladatok:**

- Sikertörténetek megosztása, üzleti lehetőségek azonosítása és kezdeményezések feltérképezése,
- Az oktatói tanácsadó csoport formális megalakítása, termék-összefoglalók kidolgozása, valamint közös együttműködési platformok megnyitása

4.3 Hallgatói Tanács (Student Council, SC)

Fő irányvonalak és kihívások

- **Releváns munkatapasztalat megszerzése:** a hallgatókat motiválja, hogy már tanulmányaik kezdetétől valós környezetben alkalmazhatják tudásukat.
- **Pénzügyi függetlenség:** A tanulmányok alatti fizetés sok diák számára kulcsfontosságú tényező.
- **Fokozott foglalkoztathatóság:** Az integrált munkatapasztalat jelentősen erősíti az önéletrajzokat és javítja a munkaerőpiaci lehetőségeket.
- **Zökkenőmentes átmenet a munka világába:** A vállalati mentorálás megkönnyíti a szakmai világba való fokozatos beilleszkedést.
- **Tisztázott karrierutak:** A szakemberekkel való interakciók segítenek a hallgatóknak meghatározni a diploma megszerzése utáni céljaikat.
- **Intenzív tanulmányi munkaterhelés:** A tömbösített elméleti oktatási fázisok erős nyomást gyakorolnak a résztvevőkre.
- **Időzavar a tanulás és a munka között:** A munkakötelezettségek csökkentik a tanulásra és a vizsgára való felkészülésre használható időt.
- **Teljesítménnyel kapcsolatos stressz:** A tanulmányi előmenetel egyes országokban meghatározza a fizetést, illetve annak megmaradását.
- **Magas elvárások:** A hallgatóktól elvárják, hogy egyszerre jól teljesítsenek mind az egyetemen, mind a munkahelyen, ami nyomást és stresszt eredményez.
- **Csökkent társadalmi élet:** A tanulmányi és munkahelyi kötelezettségek kevés teret hagynak a magánéletre.
- **A diploma megszerzése utáni munkahelyi bizonytalanság:** A foglalkoztatási garanciák hiánya növeli a versenyt a hallgatók között.

- **Országok közötti egyenlőtlenségek:** A duális modellek nagymértékben eltérnek a partnerországok között, ami egyenlőtlen hallgatói tapasztalatokhoz vezet.

Támogatási igények

- **Jobb pénzügyi támogatás:** A magasabb fizetések vagy ösztöndíjak segítenének elkerülni a további munkavállalás szükségességét.
- **Munkahelyi felkészültségi képzés:** A hallgatók igényt tartanak a vállalati kultúráról, a munkajogról, a szerződésekről, a fizetésekről és az adózásról szóló képzésre.
- **Jobb szakdolgozati koordináció:** Szükség van az akadémiai és a vállalati elvárások összehangolására a szakdolgozatokkal kapcsolatban is.
- **A tényleges terhelés méltányos elismerése:** Az ECTS kiosztásnak pontosabban kell tükröznie a hallgatók tényleges munkaterhelését.
- **Elismerés a vállalatokon belül:** A hallgatók szeretnék, hogy hozzájárulásukat és szerepüket munkáltatóik értékeljék.
- **Állásgaranciák:** A diploma megszerzése utáni állásajánlat csökkentené a nyomást és javítaná a hallgatók állásban tartását.
- **Iparilag releváns tananyag:** A képzési tartalomnak összhangban kell lennie a szakmai és iparági igényekkel.
- **Szakértői előadások:** A szakterület szakemberei által tartott foglalkozásokat különösen hasznosnak tartják.
- **Folyamatos párbeszéd az egyetemek és a vállalatok közötti:** Az olyan mechanizmusok, mint a havi hírlevelek és a közös projektek, javíthatják a koordinációt és a kölcsönös megértést.

Elköteleződés

- **Szakmai kapcsolatépítési lehetőségek:** A tanulmányok során a szakemberekkel való találkozás segít a pályaválasztásban és a jövőbeli lehetőségek megnyitásában.
- **Egyetem által vezetett munkáltatói rendezvények:** Az állásbörzék, cégbemutatók és hasonló események elősegítik a munkaerőpiaccal való korai kapcsolatot.
- **Karriertámogató szolgáltatások:** Az önéletrajzi workshopokat és az interjúfelkészítő tréningeket nagyra értékelik.
- **Egyetem-vállalat kommunikáció:** A program során a folyamatos kapcsolattartás segít biztosítani az összehangoltságot és a rugalmasságot.
- **Hallgatói támogató hálózatok:** A hallgatók számára hasznosak a formális és informális közösségi támogatási formák mind az egyetemen, mind a munkahelyen.
- **Hozzáférés a nemzetközi hálózatokhoz:** Értékelik a vállalati hálózatokon keresztül való kapcsolattartás vagy külföldi munkavégzés lehetőségeit.

- **Holisztikus fejlesztési megközelítés:** A hallgatók elvárják, hogy a duális programok ne csak a tanulmányi sikert, hanem a személyes fejlődést is támogassák.

4.4 Tanácsadó testület

Fő irányok és kihívások

- **Nemzetköziesítés és mobilitás:** A felelős szakmai mobilitás előmozdítása és hatékony szakképzési politikák kidolgozása.
- **Értékek és hosszú távú gondolkodás:** Hangsúlyozza a mély társadalmi értékeket és a hosszú távú stratégiai gondolkodást az oktatásban.
- **Átfogó stratégiák:** Dolgozzon ki olyan stratégiákat, amelyek integrálják a helyi, regionális, nemzeti és nemzetközi szinteket.

Támogatási igények

- **Elismerési rendszerek:** Vezessen be rendszereket a korábbi végzettség és a munkaalapú tapasztalatok elismerésére, különösen a bevándorlók esetében.
- **Innovatív folyamatok:** Új stratégiák kidolgozása a társadalmi és ipari igények kezelésére.
- **Egyenlő képviselet:** Biztosítsa az akadémiai és vállalati szakemberek egyenlő képviseletét az oktatásban.

Elköteleződés:

- **Álmok és ambíciók:** Együttműködés nemzetközi partnerekkel, beleértve az észak-afrikai egyetemeket is, az innováció előmozdítása érdekében.
- **Gyakorlati fókusz:** a kezdeményezések valós, kézzelfogható eredményekhez kötése, valamint a marketing tevékenység javítása a projekt vonzerejének növelésére.

4.5 „Future Lab” Workshop - Az érdekelt felek visszajelzései

Fő irányvonalak és kihívások

- **A duális kiválóság újradefiniálása:** a hallgatói élmény újratervezése a duális programokban a Design Thinking megközelítés alkalmazásával. A visszajelzések rávilágítottak arra, hogy a hallgatók sokkal többet várnak, mint pusztán adminisztratív koordinációt az egyetem és az ipar között: valóban integrált és lelkesítő élményt keresnek.
- **Hallgatók a középpontban:** A folyamat a hallgatókat középpontba helyezte, és empátia vezérelt innovációt ösztönzött az igényeikhez való alkalmazkodás érdekében.
- **Valós betekintés szükségessége a beiratkozás előtt:** Több résztvevő is hangsúlyozta, hogy a leendő hallgatókat még a tanulmányok megkezdése előtt érdemes bevonni vállalati környezetbe a tudatosság és a motiváció növelése érdekében.
- **Coaching kultúra:** erős igény mutatkozik jól strukturált, felkészült coaching rendszerekre mind az egyetemi, mind a vállalati oldalon, különösen az tanulmányok első évében.
- **Az akadémia és a munka világának áthidalása:** A tanulási folyamat (Academic Learning, AC) és a munka világa (World of Work, WoW) közötti kapcsolat erősítése kulcsfontosságú, hiszen ez adja a duális élmény valódi értelmét.

Támogatási igények

- **Korai iparági tapasztalatszerzés:** A munkahelyi "tapasztalatok" ösztönzése még a beiratkozás előtt elősegíti a reális elvárásokat és a mélyebb elköteleződést.
- **Gamifikált tanulási környezetek:** Játékalapú módszerek bevezetése mind akadémiai, mind vállalati környezetben a motiváció, az autonómia és a gyakorlati alkalmazás fokozása érdekében.
- **Coach fejlesztés és képzés:** ipari szakemberek azonosítása, kinevezése és felkészítése mentori szerepre, a soft skillre, az empátiára és a duális rendszer ismeretére fókuszálva.
- **AI-integráció a hallgatói támogatáshoz:** AI-eszközök alkalmazása a személyre szabott támogatás, a fejlődés nyomon követése és a hallgatói élmény gazdagítása érdekében.
- **Mentális egészség támogatása:** Tanácsadás a hallgatók számára a duális tanulmányi program intenzív munkaterhelésének kezelése érdekében.
- **Láthatóság és pályaaorientáció:** Pontos és vonzó információ nyújtása a duális programokról középiskolások számára interaktív formában.

Elköteleződés

- **Alumni hálózatok:** Erősítse a kapcsolatot az öregdiákokkal az összetartozás érzésének és a hosszú távú érték megerősítése érdekében. Az öregdiákok nagykövetként és mentorként is szerepet vállalhatnak.
- **Hallgatói felhatalmazás:** Az önálló gondolkodás és a döntéshozatal ösztönzése, mint alapvető tanulási kimenet. A hallgatóknak önmagukra, mint a tanulási útvonal „társtervezőjére” kell tekinteniük.
- **„Design Thinking” az oktatásban:** A kreatív, felhasználóközpontú innovációs gyakorlatok intézményesítése, a Future Lab-ben alkalmazott módszerekhez hasonlóan, a közös építkezés és a reagálóképesség erősítésére.
- **Érdekelte felek közötti együttműködés:** A Future Lab csapata érdeklődését fejezte ki a Hallgatói Tanáccsal (SC), az Ipari Konzultatív Tanáccsal (ICC) és a Regionális Irányító Konzultatív Tanáccsal (RCC) folytatott folyamatos eszmecsere iránt az összehangolás és a kölcsönös gazdagodás biztosítása érdekében.

5. Szakpolitikai ajánlások

Az érdekelt felek visszajelzései alapján a következő szakpolitikai ajánlások kerülnek megfogalmazásra:

5.1 A tantervek relevanciájának erősítése

- A tantervek kidolgozása szoros együttműködésben a vállalati partnerekkel annak érdekében, hogy azok megfeleljenek a jelenlegi és jövőbeli munkaerőpiaci igényeknek.
- Rugalmas tanulási modulok beépítése, amelyek rendszeresen frissíthetők a technológiai és iparági változások tükrében.

5.2 Partnerségek megerősítése

- Formális partnerségek kialakítása az egyetemek és az ipar között a hallgatók elhelyezkedése és a közös projektek előmozdítása érdekében.
- Ösztönzők létrehozása a vállalatok számára a duális és munkaalapú tanulási (WBL) programokban való részvételhez, például adókedvezmények vagy támogatások formájában.

5.3 Infrastruktúra-fejlesztés támogatása

- Források biztosítása korszerű képzési létesítmények és digitális tanulási platformok fejlesztésére.
- Regionális fejlesztési kezdeményezések ösztönzése, amelyek integrálják a duális és WBL programokat a helyi munkaerőpiaci igények kielégítésére.

5.4 Minőség és innováció biztosítása

- Minőségbiztosítási keretrendszerek bevezetése a duális és WBL programok nyomon követésére és értékelésére.
- Jógyakorlatok és innovatív oktatási módszerek cseréjének előmozdítása az EU4Dual hálózaton belül és kívül.

5.5 A fenntarthatóság előmozdítása

- Mechanizmusok létrehozása a duális és WBL programok folyamatos értékelésére és fejlesztésére.
- Hosszú távú finanszírozás és szakpolitikai támogatás biztosítása e kezdeményezések fenntartásának és bővíthetőségének biztosítása érdekében.

5.6 A duális képzés társadalmi és stratégiai eszközként való újragondolása

- A duális felsőoktatás újrapozicionálása a foglalkoztathatóságon túlmutató jelentős társadalmi átmenetek – zöld, digitális, demográfiai és társadalmi befogadás – kezelésére szolgáló eszközként.
- Az egyes programok kifejezett ösztönzése, hogy járuljanak hozzá legalább egy jelentős európai vagy regionális küldetéshez (pl. energetikai átállás, ipari szuverenitás, vidék újjáélesztése).
- A duális képzés az inkluzív jólét és a területi kohézió motorjává tétele azáltal, hogy regionális fejlesztési stratégiákba ágyazzák be.

5.7 Tanulóközpontú, rugalmas és autonómia érzését nyújtó élmények tervezése

- Helyezze a tanulót a rendszer középpontjába az autonómia, a rugalmasság és a személyre szabás előmozdításával.
- A hallgatók holisztikus fejlődésének támogatása coaching, mentorálás, jólléti rendszerek és inkluzív pedagógiai módszerek révén (különösen az első generációs hallgatók és nők számára).
- Támogassa a munkahely korai és pozitív benyomást keltő megismerését – beleértve a "duális képzés előtti tapasztalatokat" is – a karrierorientáció biztosítása érdekében.
- A korábbi tapasztalatok és az informális tanulás elismerése a felvételi, az elismerési és az előrehaladási folyamatokban (pl. VAE, mikrotanúsítványok, moduláris képesítések).

5.8 Regionális és transznacionális duális ökoszisztémák strukturálása

- Regionális innovációs központok létrehozása egyetemek, hatóságok és vállalkozások közös irányításával a duális oktatás lokális beágyazottsága érdekében.
- A stratégiai és működési folytonosság biztosítása célzott koordinációs struktúrák (pl. regionális titkárok, ipari klubok, közös mentori bizottságok) révén.
- Az EU4Dual méretéből fakadó előnyök kiaknázása határokon átnyúló elhelyezkedések, közös mesterprogramok és megosztott oktatási erőforrások biztosítására.
- Az országok közötti különbségek kezelése közös minimumszabályok létrehozásával, a helyi adaptáció megőrzése mellett.

5.9 Az ipar és a munka világának integrálása a tudományos életbe

- Az iparági szakemberek társoktatóként való elismerése formális tanúsítási rendszerek és státusz kidolgozásával (pl. vendégelőadó, ipari mentor).
- A KKV-k bevonásának ösztönzése gyakorlati kézikönyvekkel és egyszerűsített szerződésekkel.
- Az olyan közös események kiterjesztése, mint a „24 órás innovációs kihívás”, minden kampuszra, mint a duális elköteleződés zászlóshajó-kezdeményezései.
- Közös tervezett projektek támogatása, amelyek kutatási, oktatási, innovációs és közösségi szolgálati elemeket is tartalmaznak.

5.10 Minőség, vonzerő és hosszú távú elköteleződés biztosítása

- Transznacionális minőségbiztosítási keret bevezetése az érdekelti csoportokkal közösen, amely a valódi hatásra összpontosít: tanulási eredmények, jólét, foglalkoztathatóság, inklúzió.
- A duális képzés európai megfigyelőközpontjának (Observatory) kialakítása benchmarkinggal, adatvizualizációs panelekkel és szakpolitikai monitoring funkciókkal.
- Befektetés a sikertörténetek ismertetésébe, a kommunikációba és az alumni közösség bevonásába a duális utak vonzerejének és elismertségének növelése érdekében.
- Pénzügyi ösztönzők (pl. egyéni tanulási számlák, Erasmus-típusú ösztöndíjak szakmai gyakorlatokhoz) létrehozása a hozzáférés demokratizálása érdekében.

5.11 Az élethosszig tartó tanulás és a rugalmas átállás lehetővé tétele

- A duális oktatás központi szerepbe helyezése az élethosszig tartó tanulási ökoszisztémákban – válasz a készségfejlesztés, az átképzés és a pályamódosítás igényeire.
- Agilis, egymásra épülő és moduláris programok előmozdítása, amelyek a munkavégzés korlátaival is igazodnak, különösen a felnőtt tanulók esetében.
- A digitális és mesterséges intelligencia-alapú „tanulótársak” alkalmazásának felgyorsítása a személyre szabott támogatás és a lemorzsolódás elkerülése javítása érdekében.
- Ipari doktori képzések és innovációs ösztöndíjak a K+F ökoszisztémákon belüli tehetségek támogatása érdekében.

5.12 Az élő politikai keret intézményesítése

- A Fehérkönyv kezelése élő, iteratív eszközként, amelyet évente frissítenek az érdekeltek visszajelzései és gyakorlati tapasztalatok alapján.
- Kísérleti zónák és szakpolitikai „laborok” létrehozása az EU4Dual szövetségen belül új jogi, akadémiai vagy irányítási modellek tesztelésére a duális oktatás területén.
- Jogalkotási javaslatok közös kidolgozása az EU és a nemzeti hatóságok bevonásával, a lokális és nemzetközi kezdeményezések tanulságaira építve.
- A "gyakorlatban való tanulás" beágyazása az EU4Dual szövetség irányítási kultúrájába – csak a kollektíven tesztelt és validált elemek kiterjesztésével.

6. Következtetések

Az **EU4Dual Szakpolitikai Fehér Könyv 2025-ös kiadása** alapvető és stratégiai referenciadokumentumként szolgál az európai duális felsőoktatási politika számára. Az anyag a 2024-ben végzett munkára épít, de már integrálja az összes érintetti tanács és workshop során összegyűjtött különböző nézőpontok – beleértve az RCC, ICC, SC és egyéb tanácsadó testületeket és műhelyeket – teljes sokféleségét.

Ez a frissített dokumentum már nem egy korai víziót tükröz. Gyakorlati tapasztalatokon, párbeszéden és a duális és munkaalapú tanulás (WBL) jövőjét aktívan formáló szereplőkkel való valós idejű együttműködésen alapul Európa-szerte.

Megerősíti, hogy a duális felsőoktatás nem pusztán egy oktatási forma, hanem egy **rendszerszintű és társadalmi stratégia**, amely képes választ adni az Európa előtt álló legsürgetőbb kihívásokra: a zöld és digitális átállásra, az inkluzív területfejlesztésre, a munkaerőpiac rezilienciájára, az élethosszig tartó tanulás támogatására, valamint a jövő nemzedékek szerepvállalásának növelésére.

Az ebben a dokumentumban összegyűjtött és szintetizált érdekelti hozzájárulások több kulcsfontosságú prioritás köré rendeződnek:

- A hallgatók középpontba helyezése a duális pályákon, rugalmasság, coaching, elismerés és méltányosság biztosításával;
- Az ipar–akadémia partnerségek stratégiai jelentősége, különös tekintettel arra, hogy a KKV-k nagyobb szerepet kapjanak a tehetséggondozásban;
- A lehetőség, hogy a duális oktatás regionális innovációs ökoszisztémákba ágyazódjon, miközben biztosítja a transznacionális mobilitást és kohéziót;
- A konkrét eszközök, rugalmas modellek és agilis irányítási keretek iránti igény a hatások fenntartható kiterjesztése érdekében;
- A sürgető feladat, hogy **a duális oktatás az európai oktatási és foglalkoztatási terv központi pillérévé váljon.**

Az EU4Dual szövetség elkötelezi magát amellett, hogy ezt a fehér könyvet **élő szakpolitikai eszközzé alakítja**, amelyet az érdekelt felek aktív bevonása és a végrehajtással kapcsolatos visszajelzések révén minden évben felülvizsgálnak, finomítanak és újraprojektálnak. Ennek során a szövetség valódi **learning by doing** megközelítést alkalmaz, és a víziót kézzelfogható irányelvekké, pilot projekteké és rendszerszintű reformokká alakítja.

Az iparági képviselőktől, a helyi kormányzatoktól, a hallgatói képviselőktől és a tanácsadó testület tagjaitól érkezett visszajelzések lehetővé tették egy átfogó közös ütemterv kialakítását, amely támogatja a duális és munkaalapú tanulási utak európai szintű erősítését. Ez az első, konkrét „termékekkel” megtámogatott menetrend, amelyet ez az új típusú egyetemi szövetség kínál és tesztel.

Az ajánlások megvalósításával - vagy a velük kapcsolatos munka megkezdésével - a projekt jelentős mértékben hozzájárulhat **magasabban képzett és alkalmazkodóképes európai munkaerő** kialakításához, amely képes megfelelni a gyorsan változó munkaerőpiaci igényeknek európai és globális szinten annak érdekében, hogy biztosítsa az Európai Unió versenyképességét a világgazdaságban.

Ez a Szakpolitikai Fehér Könyv iránytűként fog szolgálni:

- az EU4Dual projekt következő szakaszainak (2025–2026) és a későbbiek irányításához
- a 2030 utáni uniós oktatási keretrendszer javaslatainak kidolgozásához,
- a nemzeti reformok és uniós szintű irányelvi párbeszédhez,
- valamint más ágazatok és régiók inspirálásához, amelyek a duális oktatást az inkluzív, zöld és ellenálló jövő katalizátoraként kívánják alkalmazni.

Az EU4Dual víziója – a világ legnagyobb, legintegráltabb és leghatározottabban küldetésvezérelt duális felsőoktatási szövetségének létrehozása – immár egy **kollektíven létrehozott menetrenddel** rendelkezik, amelyet azokkal közösen alakítottak ki, akik nap mint nap megélik, vezetnek és tanulják a duális oktatást.

Ez csak a kezdet.

Fontos megjegyzés:

Ez az "EU4Dual White Policy Paper 2025" már a dokumentum második változata, amely az EU4dual szövetség első és második éves konferenciáján (2024. április 9-én Máltán és 2025. április 1-jén Baszkföldön) tartott ülésein és workshopjain gyűjtött visszajelzésekre és észrevételekre épül.

Fontos szem előtt tartani, hogy még akkor is, ha ezeket a kezdeti inputokat mindenképpen figyelembe kell venni, és nagyon hasznosak lehetnek a projekt végéig (és a szövetség jogi személyének elindítása után) a tevékenységek és projektek irányításában, a következő év során szervezett újabb találkozók, tevékenységek és interakciók további tapasztalatokat és visszajelzéseket hoznak majd. Ezek különösen értékesek lesznek a **„learning by doing”** megközelítés erősítésében, amely az EU4Dual stratégia és jövőbeni tevékenységeinek alapját képezi.

Az összegyűjtött és folyamatosan bővülő tudás és tapasztalat továbbá arra is szolgál majd, hogy gazdagítsa ezt az **„élő dokumentumot”**, hiszen elköteleződésünk szerint **legalább egy újabb frissített változat** készül az EU4Dual Szakpolitikai Fehér Könyvből 2026-ban.

Az EU4Dual Business Outreach Committee (BOC) jelenlegi tagjaival közösen javasolt és jóváhagyott munkadokumentum a BOC havi ülésén 2025.09.05-én validálva.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

About the EU4Dual Project

EU4Dual is the global top-quality reference for Dual Education. We form the largest integrated Dual- Education institution in the world – a multi-campus, multi-disciplinary institution, committed to close integration between academia, industry and regions. We use our collective expertise to help solve global challenges of industry to society – using Dual Education to make Europe greener, more equitable and more economically successful.